

Ako hodnotia programy strán pred parlamentnými voľbami špičkoví ekonómovia

V hodnotení Slovenskej ekonomickej spoločnosti svojim programom najviac presvedčila dvojkoalícia PS-Spolu. V tesnom závесе boli vyhodnotené Za ľudí, SaS, KDH a OĽANO.

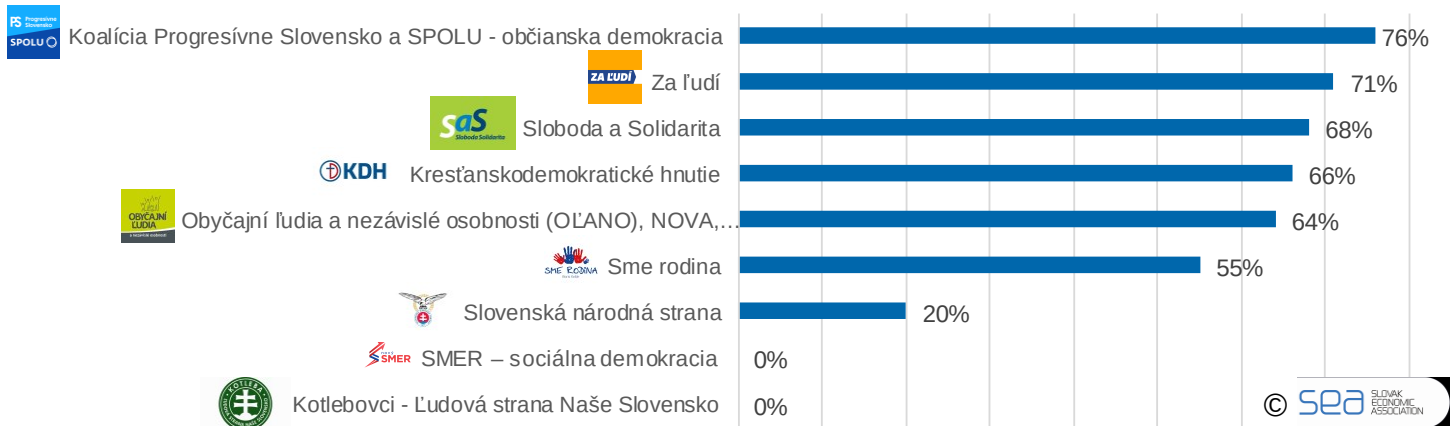
Slovenská ekonomická spoločnosť (SES), vedecké a profesijné združenie slovenských ekonómov, vyhodnotila volebné programy politických strán, hnutí a koalícií pred parlamentnými voľbami 2020.

Hodnotenie SES sa sústredilo na to, do akej miery volebné programy strán, hnutí a koalícií pokrývajú kľúčové ekonomické otázky a výzvy, identifikované ako prioritné pre hospodársku politiku Slovenska fellow-mi Slovenskej ekonomickej spoločnosti.

Ako strana s najvyššou mierou pokrytia kľúčových ekonomických otázok, a ich možných riešení bola vyhodnotená koalícia PS-Spolu (76%), nasledovaná stranami Za ľudí (71%), SaS (68%), KDH (66%) a OĽANO (64%).

Strany SMER-SD a ĽSNS nezverejnili žiaden relevantný ekonomický program a v hodnotení padli.

Hodnotenie programov strán z pohľadu ekonómov

Poznámka: Smer – sociálna demokracia a Kotlebovci – Ľudová strana Naše Slovensko, nemajú relevantný ekonomický program a preto sú hodnotene 0%.

Prehľadná tabuľka ukazuje, že koalícia PS-Spolu bola najvyššie vyhodnotená v piatich prioritných otázkach z desiatich.

Silnou stránkou hnutia OĽANO je prioritná otázka *Rozvoj vedy a výskumu*.

Strana SaS dominovala v prioritnej otázke *Efektívne súdnictvo, posilnenie právneho štátu a vymožitelnosti práva* (spolu s KDH) a strana Za ľudí v oblasti *Inkluzívny trh práce, integrácia vylúčených komunít do spoločnosti a na trhu práce*.

KDH z celkového štvrtého miesta bolo najvyššie hodnotené až v troch oblastiach: *Únik mozgov, migrácia, migračná a integračná politika, Efektívne súdnictvo, posilnenie právneho*

štátu a vymožitelnosti práva (spolu s SaS) a Vzdelávanie, príprava na povolanie, stratégia zručností a ľudského kapitálu pre trh práce.

Prioritné otázky a miera ich pokrytia:	KDH	OLANO	PS-Spolu	SaS	Sme rodina	SNS	Za ľudí
Rozvoj vedy a výskumu	14%	65%	64%	39%	47%	28%	54%
Udržateľný rozvoj, dekarbonizácia, ochrana životného prostredia	84%	82%	89%	71%	64%	29%	77%
Inkluzívny trh práce, integrácia vylúčených komunit do spoločnosti a na trhu práce	75%	50%	88%	75%	21%	13%	90%
Kvalita, efektívnosť a transparentnosť verejnej správy, tvorba politík založená na poznatkoch	66%	73%	80%	76%	64%	5%	72%
Únik mozgov, migrácia, migračná a integračná politika	53%	47%	51%	46%	21%	12%	47%
Starnutie populácie, udržateľnosť verejných financií a systému dôchodkového zabezpečenia	58%	78%	90%	82%	72%	33%	86%
Efektívne súdnictvo, posilnenie právneho štátu a vymožitelnosti práva	93%	90%	73%	93%	75%	40%	88%
Vzdelávanie, príprava na povolanie, stratégia zručností a ľudského kapitálu pre trh práce v ére digitálnych a múdrych technológií	82%	74%	63%	59%	70%	27%	73%
Podpora inovácií, investícií, technologického pokroku. Zvyšovanie produktivity práce, flexibilizácia a adaptabilita trhu práce	59%	21%	63%	52%	60%	6%	46%
Rovnosť šancí, ekonomická a sociálna kohézia	70%	55%	86%	79%	48%	6%	85%

Ekonomovia SES medzi top tri priority zaradili otázky Rozvoja vedy a výskumu, Udržateľného rozvoja, dekarbonizácie, ochrany životného prostredia, ako aj Inkluzívneho trhu práce a integrácie vylúčených komunit do spoločnosti a na trhu práce.

Prvým dvom z týchto oblastí priradila maximálnu prioritu aj koalícia PS-Spolu. Rovnako vysoko prioritizovala Efektívne súdnictvo, posilnenie právneho štátu a vymožitelnosti práva ako aj Vzdelávanie, prípravu na povolanie, a stratégiu zručností a ľudského kapitálu pre trh práce.

Podľa SaS sú top prioritami Kvalita, efektívnosť a transparentnosť verejnej správy a tvorba politík založená na poznatkoch, ako aj Únik mozgov, migrácia, a migračná a integračná politika. Medzi top tri podľa SaS, podobne ako podľa PS-Spolu, patrí aj Efektívne súdnictvo a posilnenie právneho štátu a vymožitelnosti práva.

OLANO medzi otázky s maximálnou prioritou zaraďuje Kvalitu, efektívnosť a transparentnosť verejnej správy, tvorbu politík založenú na poznatkoch, Starnutie populácie, udržateľnosť verejných financií a systému dôchodkového zabezpečenia, Efektívne súdnictvo, posilnenie právneho štátu a vymožitelnosti práva a Vzdelávanie, príprava na povolanie, stratégia zručností a ľudského kapitálu pre trh práce.

Stupeň priority podľa strán od 1 (nie je prioritou) do 10 (maximálna priorita)			
Poradie priorít podľa SES:	OL'ANO	PS-Spolu	SaS
1. Rozvoj vedy a výskumu	9	10	8
2. Udržateľný rozvoj, dekarbonizácia, ochrana životného prostredia	8	10	9
3. Inkluzívny trh práce, integrácia vylúčených komunit do spoločnosti a na trhu práce	8	9	9
4. Kvalita, efektívnosť a transparentnosť verejnej správy, tvorba politík založená na poznatkoch	10	9	10
4. Únik mozgov, migrácia, migračná a integračná politika	9	7	10
6. Starnutie populácie, udržateľnosť verejných financií a systému dôchodkového zabezpečenia	10	8	9
6. Efektívne súdnictvo, posilnenie právneho štátu a vymožitelnosti práva	10	10	10
6. Vzdelávanie, príprava na povolanie, stratégia zručností a ľudského kapitálu pre trh práce v ére digitálnych a múdrych technológií	10	10	9
9. Podpora inovácií, investícií, technologického pokroku. Zvyšovanie produktivity práce, flexibilizácia a adaptabilita trhu práce	9	9	7
10. Rovnosť šancí, ekonomická a sociálna kohézia	8	8	9

“Je potrebné zdôrazniť, že všetky tri politické strany, ktoré vyplnili dotazník, považujú všetkých desať otázok identifikovaných SES za vysoko prioritné, keď veľká väčšina otázok dostala 9 alebo 10 bodov z možných desiatich,” vysvetlil Martin Kahanec, koordinátor hodnotenia v rámci SES. “Budeme pozorne sledovať, do akej miery strany tieto ekonomické priority naplnia po voľbách,” uzavrel.

Dotazník a jeho vyhodnotenie mala na starosti **koordinačná rada SES** zložená z členov a členiek predstavenstva a bývalých predsedov SES. Jeden fellow Slovenskej ekonomickej spoločnosti, ktorý je zároveň aktívne politicky činný, nebol o tomto hodnotení vopred informovaný ani nijakým spôsobom zapojený do jeho prípravy alebo samotného hodnotenia.

Každá z prioritných otázok obsahovala šesť až trinásť kľúčových oblastí možných riešení. Za každú oblasť žiadna alebo nerelevantná odpoveď získala hodnotenie nula bodov, pol bodu získala ak program identifikuje danú oblasť ako kľúčovú resp. dôležitú, a ďalšieho pol bodu ak ponúka konkrétne návrhy riešení a opatrení pre danú oblasť. Pretože navrhované opatrenia nie je v súčasnosti možné objektívne vyhodnotiť na základe merateľných dopadov (keďže nastanú až v budúcnosti a nepoznáme ich detailné parametre), účinnosť a "hodnota za peniaze" navrhovaných opatrení hodnotené neboli. **Miera pokrytia** sa vypočítala ako pomer počtu získaných bodov ku počtu možných bodov.

Vyhodnotené boli všetky strany, ktoré mali v aspoň jednom z posledných dostupných prieskumov agentúr AKO a Focus (január 2020) nameranú podporu aspoň 5 percent. Všetkým stranám, hnutiam a koalíciám, ktoré mali v týchto prieskumoch nameranú podporu aspoň 3 percentá, bol začiatkom februára 2020 zaslaný dotazník SES na kontaktné emailové adresy zverejnené na ich webových stránkach. Cieľom dotazníka bolo umožniť stranám, aby samé priradili ku prioritným otázkam všetky opatrenia, ktoré oni považujú za relevantné, a aby ohodnotili tieto otázky podľa stupňa priority. Zároveň sa prostredníctvom dotazníka mohli hodnotenia zúčastniť aj menšie strany. Tri strany preukázali vysokú zodpovednosť voči voličom a dotazník vyplnili: Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti, Nova, Kresťanská únia, Zmena zdola (OL'ANO), dvojkoalícia Progresívne Slovensko/Spolu – občianska demokracia (PS–Spolu) a Sloboda a Solidarita (SaS).

***

Slovenská ekonomická spoločnosť (SES) je dobrovoľné vedecké a profesijné združenie slovenských ekonómov. Cieľom spoločnosti je prispievať k rozvoju a popularizácii ekonomickej vedy podporou základného a aplikovaného výskumu. SES tiež podporuje skvalitňovanie ekonomickeho vzdelávania na Slovensku s osobitným dôrazom na výchovu mladých talentov. Slovenská ekonomická spoločnosť reprezentuje slovenských ekonómov ako plný člen Medzinárodnej ekonomickej asociácie (IEA). Viac informácií: slovaecon.sk.

Fellow-om SES sa môže stať riadny člen, ktorý má kvalitné vedecké publikácie v ekonomickej oblasti, alebo sa výrazne zaslúžil o rozvoj ekonomickej vedy na Slovensku. O menovaní člena za fellow-a rozhodujú už existujúci fellows na návrh aspoň jedného z fellow-ov nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých fellow-ov. Viac informácií: www.slovaecon.sk.

Za koordinačnú radu SES:

Martin Kahanec
predseda SES 2016-2018
kahanec.martin@gmail.com